

ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЈА ЗА ГРАЃАНИТЕ

04-05.04.2023 | ХОТЕЛ МЕРИОТ - СКОПЈЕ

А Г Е Н Д А

03.04.2023 (понеделник) | Локација: ТВ 21

Време

ТВ дебата

20:00 - 21:00 Дезинформации како закана за сајбер безбедноста

Панел дискусија со претставници од регионот и Северна Македонија за тоа како ширењето дезинформации може да претставува закана за сајбер безбедноста во регионот. Дискусијата ќе се одвива на каналот ТВ21 на албански јазик.

Говорници:

- **Шкелзен Османи**, основач на порталот за проверка на факти HIBRID.INFO (Косово)
- **Бардил Јашари**, извршен директор на Фондацијата Метаморфозис за интернет и општество
- **Клодиана Капо**, извршна директорка, Faktoje (Албанија)

04.04.2023 (вторник) | Локација: Хотел Мериот, Ballroom I

Време

Сесија

09:30 - 10:00 Регистрација на учесниците

10:00 - 10:45 Добредојде и отворање

Говорниците ќе ги споделат своето гледиште и процената на напредокот на дигиталната трансформација насочена кон потребите на сите граѓани - без исклучоци. Сесијата ќе овозможи цврста основа за понатамошни дискусии насочени кон создавање одржлив и отпорен дигитален екосистем, во кој сите граѓани ќе може да ги користат сигурно, ефикасно и етички јавните е-услуги и интернетот.

Говорници:

- **Славица Грковска**, заменичка на Претседателот на Владата задолжена за политики за добро владеење, Влада на Република Северна Македонија
- **Азир Алиу**, министер за информатичко општество и администрација на Северна Македонија
- **Бардил Јашари**, извршен директор на Фондацијата Метаморфозис за интернет и општество

Модератор: **Мила Јосифовска Даниловска**

10:45 – 11:00 Краток инспиративен говор „Улогата на ГО во формирањето на политиката и е-услугите“

Студија на случај за Естонија, како лидер во дигитализацијата и за тоа како граѓанскиот сектор одигра клучна улога во процесите на формирање на политиките и е-услугите.

Говорник:

- **Кристина Манд**, виша експертка за е-демократија, Академија за е-владеење (Естонија)

11:00 – 12:00 Од граѓаните за граѓаните – Надминување на дигиталната поделба

Оваа сесија ќе ги опфати обидите и предизвиците со кои се соочуваат центрите за поддршка на е-владеење на Западен Балкан во поддржувањето и омоќувањето на различните категории граѓани за ефикасно да ги користат достапните јавни е-услуги и да се зголеми нивната дигитална писменост. Учесници на оваа сесија се граѓанските организации од регионот на Западен Балкан кои ќе расправаат за своите напори во надминувањето на дигиталниот јаз во своите заедници и поттикнувањето онлајн користење на достапните јавни механизми.

Говорници:

- **Лилјана Јоноски**, извршна директорка, Рурална коалиција
- **Дебора Пеци**, проектна менаџерка, Democracy Plus (Косово)
- **Меги Тафаруци**, развивачка на проекти, Европска младинска асоцијација (Албанија)
- **Наташа Ленѓел**, извршна директорка, СИНХРО ХАБ (Србија)
- **Ивана Среќковиќ**, генерална менаџерка, Нест (Црна Гора)

Модератор: **Мила Јосифовска Даниловска**

12:00 - 12:30 Кафе-пауза

12:30 - 12:45 Краток инспиративен говор - „Онлајн активизам - [Ways2Help](#)“

Како онлајн активизмот може да придонесе за решавање на општествените проблеми и градењето емпатична заедница.

Говорник:

- **Моника Ризовска**, соосновач на платформата Ways2Help и амбасадор на Women in Tech Македонија

12:45 - 13:45 Поттикнување на побарувачката за паметно е-владеење

Оваа сесија ќе се посвети на вклученоста на граѓаните во поттикнување побарувачка за технологијата да има примена која е повеќе насочена кон нив, со цел да се олесни и да се поддржи паметното е-владеење. Чинителите од граѓанскиот сектор од регионот заеднички ќе разговараат за своите иницијативи за залагање за е-владеење, а ќе се занимаваат и со прашањето за институционалната доверба и како се одразува таа врз тоа како ги користат граѓаните јавните услуги во еден дигитален свет.

Говорници:

- **Марија Сузиќ**, истражувачка, Институт за развој и иновации (Србија)
- **Милан Танчески**, директор, Центар за социјални иновации „Блинк 42-41“
- **Кристина Михаиловиќ**, директорка, Здружение „Родители“ (Црна Гора)
- **Антигона Ука**, директорка, Kosovo Center for Distance Education (Косово)
- **Франческа Мучо**, генерална секретарка, Young Professionals Network (Албанија)

Модератор: **Снежана Никчевиќ**, НВО „35 мм“ (Црна Гора)

13:45 - 14:30 Ручек

Крај на првиот ден од конференцијата.

05.04.2023 (среда) | Локација: Хотел Мериот, Ballroom I**Време****Сесија**

09:30 - 10:00 Регистрација на учесниците

10:00 – 11:00 Како да се изгради отпорност на хибридна војна?

Хибридната војна директно ги поткопува обидите за дигитална трансформација на Западен Балкан, бидејќи сајбер нападите ја саботираат владината ИКТ-структура, додека кампањите со дезинформации ги експлоатираат и продлабочуваат постојните поделби и сеат страв кај граѓаните, влевајќи недоверба во демократските институции, имајќи ги за цел е-услугите (СтопКорона, МојДДВ...), па сè до блокирање на секојдневниот работен ден со лажни дојави за бомби.

Говорници:

- **Илија Жупаноски**, соработник за дигитални комуникации, Канцеларија на Претседателот на Владата на Република Северна Македонија
- **Александар Ацев**, раководител, Национален центар за одговор на компјутерски инциденти – MKD CIRT, Агенција за електронски комуникации
- **Мерл Маигре**, директорка на програмата за компјутерска безбедност, Академија за е-владеење (Естонија)

Модератор: **Филип Стојановски**

11:00 – 12:00 Заштита на приватноста во свет што го движи ВИ

Вештачката интелигенција насочена кон човекот, пред сè, се темели на приватноста. Иако нејзината цел е да им помогне на луѓето и нивните можности за напредок во секоја општествена сфера, сепак не треба да навлегува во нашата приватност, да го наруши нашето достоинство или да ги поткопа нашите слободи. Оваа сесија ќе собере практичари и активисти кои се занимаваат со ВИ за да дискутираат за нејзината постојна употреба во јавниот сектор во регионот и во Европа, нејзиното влијание врз приватноста, како и потребата за законодавство и етичка примена на ВИ.

Говорници:

- **Фестим Халили**, директор, Фонд за иновации и технолошки развој
- **Богдан Манолеа**, извршен директор, Асоцијација за технологија и Интернет (Романија)
- **Ела Јакубовска**, виш советник за политики, Европска иницијатива за дигитални права (Белгија)
- **Ана Тоскиќ-Цветиновиќ**, извршна директорка, Партнери за демократски промени Србија (Србија)

Модератор: **Данче Даниловска Бајдевска**

12:00 – 12:30 Кафе-пауза

12:30 – 13:30 Градење заедници отпорни на сајбер напади

Сајбер безбедноста е многу повеќе од само комплициран технолошки предизвик. Бара да се изгради култура која се темели на високо ниво на свесност и подготвеност на сите чинители во општеството, вклучувајќи ги и компетенциите за управување со сајбер ризици за да го заштитиме својот начин на живот и да продолжиме да ги користиме придобивките од дигиталната трансформација. Оваа сесија ќе истражи како владите поттикнуваат сајбер заштита во општеството, горливите предизвици и приоритетите за зајакнување на отпорноста на сајбер напади во земјата, како и улогата на општеството во сето тоа.

Говорници:

- **Бардил Јашари**, извршен директор на Фондацијата Метаморфозис
 - **Ена Бавчиќ**, проектна координаторка за сајбербезбедност и граѓанско општество во Одделот за Европа и Средна Азија, Женевски центар за управување во безбедносниот сектор (DCAF) (Швајцарија)
 - **Андреј Петровски**, технички директор, Фондација „SHARE“ (Србија)
 - **Адриан Бесими**, проректор за академско планирање и дигитализација, Универзитетот на Југоисточна Европа
-

13:30 – 13:45 Затворање на конференцијата

13:45 - 14:30 Ручек

Крај на вториот ден од конференцијата.

18:00 – 19:30 **Мрачната страна на социјалните медиуми - Коегзистирање со доброто и злото**

Младите половина од денот го поминуваат во виртуелната реалност, односно на друштвените мрежи. Постојано споделувајќи, објавувајќи и креирајќи содржини за социјалните медиуми, тие ги прошируваат своите хоризонти, вештини, учат нови нешта и ги „пингуваат“ местата, храната од соништата и своите идоли. Но, ако ја свртиме паричката од другата страна, социјалните медиуми имаат и своја мрачна страна – друштвена изолација, сајбер булинг, нарушено ментално здравје или едноставно тестирање „штетни“ трендови. Каде ставаме граница и како можеме да коегзистираме со предностите и предизвиците на овие платформи? Оваа сесија ќе биде на македонски јазик.

Говорници:

- **Андријана Вешовиќ-Зомбијана**, креаторка на содржина и активистка (Црна Гора)
- **Бојана Стојменовиќ**, Мој психолог
- **Бојан Кордалов**, комуниколог и специјалист за социјални медиуми

Модератор: **Гоше Николов**

